

Przedmiotowy system oceniania z Wiedzy o kulturze w Zespole Szkół im. gen. J. Kustronia w Lubaczowie

I. Zasady ogólne

Na ocenę śródroczną i roczną w szkole średniej składają się minimum dwie oceny ustne i minimum jeden sprawdzian pisemny. W przypadku jednej godziny przedmiotu tygodniowo uczeń może otrzymać jedną ocenę z odpowiedzi ustnej oraz jedną ze sprawdzianu pisemnego.

Uczeń jest zobowiązany do noszenia podręcznika (może być jeden na ławkę), zeszytu i ewentualnie zeszytu ćwiczeń. Brak wyżej wymienionych oznacza nieprzygotowanie do zajęć.

Uczeń ma prawo do zgłoszenia przed lekcją nieprzygotowania na zasadach ujętych w Statucie Szkoły i w formie uzgodnionej z nauczycielem. Nieprzygotowanie obejmuje: zwolnienie z odpowiedzi, pisanie kartkówki, brak zadania domowego, brak zeszytu i podręcznika.

Nieprzygotowania nie można zgłaszać w dniu zapowiedzianej pracy pisemnej czy kartkówki, a także w ostatnim tygodniu przed terminem wystawienia ocen.

Podstawą wystawienia oceny semestralnej są oceny cząstkowe otrzymane przez ucznia w ciągu całego półrocza. Ocena roczna jest wypadkową ocen za dwa semestry.

Uczeń ma prawo odwołania się od proponowanej oceny semestralnej lub rocznej. Tryb odwołania znajduje się w Wewnętrzny Szkolnym Systemie Oceniania.

Uczniowie otrzymują oceny za:

- sprawdziany lub testy z działów programowych
- kartkówki (min. 10 minut) zawierające materiał z trzech ostatnich lekcji
- odpowiedź ustną
- aktywność i praca na lekcji
- zadania domowe
- referaty
- zeszyt przedmiotowy
- zadania dodatkowe, w tym m.in.:
udział w konkursach i olimpiadach
aktywne uczestnictwo w życiu kulturalnym miasta, regionu, kraju

Przy ustalaniu oceny semestralnej i końcowej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia według następującej kolejności:

- a) sprawdziany,
- b) odpowiedzi ustne i kartkówki

c) referaty

d) prace domowe, aktywność na lekcjach i zadania dodatkowe

1. Sprawdziany pisemne obejmują kończący się dział i mogą być przeprowadzone w formie testu lub pracy pisemnej. Sprawdziany i testy są zapowiadane i omówione co najmniej tydzień wcześniej. Są one obowiązkowe. Osoby, które nie były w danym dniu obecne w szkole mają obowiązek zdać ten materiał w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. W przypadku dłuższej usprawiedliwionej nieobecności termin ustalony w porozumieniu z nauczycielem. Natomiast w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na zapowiedzianym sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Uczeń ma prawo jeden raz, w ciągu dwóch tygodni od otrzymania ocenionych sprawdzianów do poprawy uzyskanej oceny.

Nie zgłoszenie się na poprawę bez usprawiedliwienia jest równoznaczne z uzyskaniem oceny niedostatecznej lub traktowane będzie jako rezygnacja z prawa do poprawy.

W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy podczas sprawdzianu pisemnego nauczyciel odbiera pracę uczniowi i stawia ocenę niedostateczną. Ocena ta nie podlega poprawie.

W przypadku nieobecności nauczyciela w dniu zapowiedzianego sprawdzianu, zostaje on przesunięty na kolejną lekcję.

Sprawdziany są punktowane. Punkty są przeliczane na oceny według poniższego schematu:

0– 30 % - ocena niedostateczna

31 – 50 % - ocena dopuszczająca

51 – 75 % - ocena dostateczna

76 – 90 % - ocena dobra

91-100 % – ocena bardzo dobra

Wysokość oceny uzależniona jest także od poprawności językowej oraz estetyki pracy.

2. Kartkówka nie musi być zapowiedziana. Ze względu na ograniczony czas (10-15 min) podstawą oceny jest wartość merytoryczna (poziom językowy odgrywa rolę drugorzędną). Poziom oceny ustala się proporcjonalnie do liczby pytań. Wysokość oceny uzależniona jest także od estetyki pracy. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy podczas kartkówki nauczyciel odbiera pracę uczniowi i stawia ocenę niedostateczną. Oceny z kartkówek nie podlegają poprawie.

3. Uczeń może być bez zapowiedzi wezwany do odpowiedzi obejmującej trzy ostatnie lekcje. Ocenie podlega precyzja i jasność wypowiedzi (w odpowiedzi ucznia widoczny jest plan), poprawność językowa i merytoryczna (w tym umiejętność wnioskowania, uogólniania, uzasadniania, analizowania tematu czy zadania, zawartość rzeczowa, formułowanie spostrzeżeń, wyrażania sądów, trafność doboru metod rozwiązania danego zagadnienia).

4. Ocenę za aktywność na lekcji otrzymuje uczeń, który wzbogaca lekcję o cenne informacje uzupełniające, bierze udział w dyskusji. Czynnie uczestniczy w pracy grupowej. Bierność ucznia, nieuczestniczenie w pracy grupy, ignorowanie poleceń oznacza ocenę niedostateczną.

5. Praca domowa najczęściej wykonywana jest w zeszycie przedmiotowym. Jednak w związku ze specyfiką przedmiotu może mieć inną formę (np. prace plastyczne). Na ocenę ma wpływ zawartość merytoryczna i staranność wykonania. Brak pracy domowej lub jej odpisanie oznacza ocenę niedostateczną. Ocena z pracy domowej nie podlega poprawie. Wszystkie zadania dodatkowe oddane przez uczniów oceniane będą wg zasad ustalonych przez nauczyciela.

6. Referat jest indywidualną pracą domową, wykonywaną na kartce formatu A4. Na ocenę wyższą niż dobry – uczeń wygłasza referat z pamięci i jednocześnie dobrze orientuje się w omawianych zagadnieniach. Referat musi być dobrze obudowany merytorycznie (zawierać ilustracje, podawać bibliografię itp.). Oddanie do oceny prac nie napisanych samodzielnie równa się ocenie niedostatecznej. Ocena z referatu nie podlega poprawie

7. Zeszyty mają służyć uczniom jako ich własna pomoc przy uczeniu się treści przerabianych na lekcji. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie. Uczeń, w przypadku nieobecności w szkole powinien zeszyt uzupełnić. Zeszyt oceniany jest przy odpowiedzi ustnej pod kątem wykonywanych zadań, estetyki, poprawności ortograficznej i gramatycznej. Ocena za zeszyt ma na celu premiowanie pracy własnej ucznia. Ocena za zeszyt nie podlega poprawie

8. Za udział i osiągnięcie sukcesów w konkursach i olimpiadach a także aktywne uczestnictwo w życiu kulturalnym szkoły, miasta, regionu i kraju uczeń może otrzymać ocenę bardzo dobrą lub celującą

II. ZASADY WGLĄDU UCZNIÓW I RODZICÓW W OCENY:

- oceny są zapisywane w dzienniku lekcyjnym
- oceny opatrzone są legendą, z której wynika za co dana ocena jest wstawiona
- uczeń i rodzice w każdej chwili mają prawo wglądu do ocen i prawo do informacji na jej temat,
- prace klasowe, sprawdziany, kartkówki i inne prace pisemne przechowuje nauczyciel przez okres danego roku szkolnego. Ma do nich wgląd uczeń oraz jego rodzice w obecności nauczyciela. Nie przewiduje się ich kopiowania, ani wypożyczania
- dopuszcza się przechowywanie sprawdzianów w wersji elektronicznej
- oceny za odpowiedź ustną nauczyciel wpisuje do zeszytu przedmiotowego
- informacje o ocenie ze sprawdzianu powinny być przekazane w ciągu tygodnia od jego przeprowadzenia, a z kartkówek i referatów na następnej lekcji.

III. OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA Z WIEDZY O KULTURZE

Celujący – Uczeń spełnia wymagania na ocenę bdb, a ponadto wiedza i umiejętności ucznia wykraczają poza program nauczania. Wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem co potwierdza biorąc udział i osiągając sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych. Uczeń czynnie uczestniczy w lekcji. Samodzielnie wzbogaca zeszyt przedmiotowy. Jego odpowiedź jest samodzielna i poprawna.

Bardzo dobry – Uczeń opanował materiał podstawy programowej. Wykazuje się znajomością i rozumieniem wielu pojęć, sprawnie posługuje się fachową terminologią. Wykazuje zainteresowanie przedmiotem, co potwierdza m.in. udziałem w konkursach. Korzysta z różnych źródeł wiedzy. Aktywnie uczestniczy w pracy lekcyjnej. Starannie wykonuje zadania dodatkowe. Samodzielnie wzbogaca zeszyt przedmiotowy (recenzja wydarzenia artystycznego, notatka z ciekawej książki, artykułu, filmu, audycji radiowej lub telewizyjnej, ilustracje itp.). Odpowiedź ucznia jest samodzielna i wyczerpująca w zakresie treści oraz wiadomości programowych. W odpowiedzi ucznia widoczny jest plan, cechuje ją bardzo dobry poziom językowy.

Dobry – Uczeń opanował materiał podstawy programowej. Jego odpowiedź jest zasadniczo samodzielna, wyczerpująca w zakresie treści i umiejętności podstawowych. Posługuje się poprawnym stylem językowym, używając poprawnej terminologii. Wykazuje nieznaczne kłopoty w operowaniu wiedzą (dopuszczalne są drobne usterki rzeczowe, chronologiczne i w zakresie nazw własnych). Posiada umiejętność uogólniania i wnioskowania. Jest aktywny na lekcji. Systematycznie prowadzi i wzbogaca zeszyt przedmiotowy

Dostateczny – Uczeń opanował materiał przewidziany programem. Zna podstawowe fakty ale nie potrafi samodzielnie ich analizować. Nie zawsze sprawnie posługuje się odpowiednią terminologią. Jego wiedza jest wrywkowa i fragmentaryczna. Od pomocy nauczyciela uzależniona jest właściwa interpretacja faktów. Uczeń wykazuje istotne trudności w uogólnianiu i wnioskowaniu. Odpowiedź jest niesamodzielna. Popełnia liczne błędy językowe i stylistyczne.

Dopuszczający – Uczeń ma spore luki w wiadomościach objętych programem. W ograniczonym i podstawowym zakresie posługuje się najbardziej podstawowymi pojęciami. Zna podstawowe fakty ale nie umie ich analizować nawet przy znacznej pomocy ze strony nauczyciela. Potrafi wykonać proste zadanie wymagające zastosowania podstawowych umiejętności. Wykazuje brak umiejętności uogólniania i wnioskowania. Popełnia liczne i istotne błędy językowe, stylistyczne i rzeczowe.

Niedostateczny – Uczeń posiada duże luki w wiadomościach i są one trudne do uzupełnienia. Notorycznie nie przygotowuje się do lekcji. Wykazuje zupełny brak

podstawowych wiadomości. Nie potrafi wykonać najprostszych zadań nawet przy wydatnej pomocy nauczyciela i uczniów. Charakteryzuje go zupełna bierność na lekcji i rażąca niesystematyczność. Rezygnuje z odpowiedzi

Uczeń, który opuścił ponad 50 % zajęć może być nieklasyfikowany

IV. WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Dział	Zakres	Ocena
KULTURA		NIEDOSTATECZNY Uczeń nie spełnia wymagań oceny dopuszczającej
		DOPUSZCZAJĄCY Zna definicję kultury, cywilizacji. Wymienia składniki kultury. Wymienia różne kultury np. masową, wyższą, ludową, narodową itp. Wskazuje podstawowe różnice w rozumieniu niektórych symboli określa niektóre kryteria przynależności do kultury danego narodu. Zna definicję „małej ojczyzny”
		DOSTATECZNY Wymienia najważniejsze odkrycia cywilizacyjne. Dostrzega różnicę między naturą a kulturą, rozumie i stosuje pojęcie tolerancji. Dostrzega niejednoznaczność pojęcia kultura. Wymienia wartości kultury narodowej. Wymienia mniejszości narodowe zamieszkujące tereny Polski.
		DOBRY Korzysta z różnych źródeł poszukując definicji kultury Wykorzystuje różne źródła informacji na temat różnych kultur
		BARDZO DOBRY Dostrzega różnice kulturowe. Omawia wybrane kultury i stereotypy kulturowe
		CELUJĄCY Uczeń spełnia wymagania na ocenę bdb a także wykazuje się znajomością problematyki związanej z tematem i wykraczającą poza realizowany program nauczania. Samodzielnie wyszukuje potrzebne informacje. Przygotowuje materiały dodatkowe na temat wybranej kultury. Przygotowuje tezy do dyskusji

STAROŻYTNOŚĆ

Sztuka prehistoryczna; Mezopotamia; Egipt

NIEDOSTATECZNY

Uczeń nie spełnia wymagań oceny dopuszczającej

DOPUSZCZAJĄCY

Uczeń potrafi wyjaśnić pojęcia: zikkurat, wieża Babel, stela, pismo klinowe, hieroglify. Zna źródłosłów słowa „biblia”. Potrafi wymienić przynajmniej jeden z przykładów dzieł sztuki prehistorycznej, ludów starożytnej Mezopotamii i egipskiej, takich jak: malowidła naskalne w Lascaux i Altamirze, figurki Wenus (z Willendorf), zikkurat w Ur, stela Hammurabiego, brama Isztar w Babilonie, Świątynia w Karnaku, posąg Sfinksa, popiersie Nefretete, piramidy w Gizie, malarstwo ścienne z grobowca Tutenchamona.

DOSTATECZNY

Uczeń wymienia istotne elementy i zjawiska dorobku kulturowego Bliskiego Wschodu. Potrafi wyjaśnić pojęcia: zikkurat, wieża Babel, stela, pismo klinowe, hieroglify, kanon. Zna źródłosłów słowa „biblia”. Potrafi wymienić przykłady dzieł sztuki prehistorycznej, ludów starożytnej Mezopotamii i egipskiej takich jak: malowidła naskalne w Lascaux i Altamirze figurki Wenus (z Willendorf), zikkurat w Ur, stela Hammurabiego, brama Isztar w Babilonie, Świątynia w Karnaku, posąg Sfinksa, popiersie Nefretete, piramidy w Gizie, malarstwo ścienne z grobowca Tutenchamona.

DOBRY

Uczeń wymienia i krótko charakteryzuje istotne elementy i zjawiska dorobku kulturowego Bliskiego Wschodu. Potrafi wyjaśnić pojęcia: zikkurat, wieża Babel, stela, pismo klinowe, hieroglify, kanon. Zna źródłosłów słowa „biblia”. Potrafi wymienić przykłady dzieł sztuki prehistorycznej, ludów starożytnej Mezopotamii i egipskiej takich jak: malowidła naskalne w Lascaux i Altamirze figurki Wenus (z Willendorf), zikkurat w Ur, stela Hammurabiego, brama Isztar w Babilonie, Świątynia w Karnaku, posąg Sfinksa, popiersie Nefretete, piramidy w Gizie, malarstwo ścienne z grobowca Tutenchamona.

BARDZO DOBRY

Uczeń wymienia i charakteryzuje istotne elementy i zjawiska dorobku kulturowego Bliskiego Wschodu. Potrafi wyjaśnić pojęcia: zikkurat, wieża Babel, stela, pismo klinowe, hieroglify, kanon. Zna źródłosłów słowa „biblia”. Potrafi wymienić przykłady dzieł sztuki prehistorycznej, ludów starożytnej Mezopotamii i egipskiej takich jak: malowidła naskalne w Lascaux i Altamirze figurki Wenus (z Willendorf), zikkurat w Ur, sztandar z Ur, stela Hammurabiego, brama Isztar w Babilonie, Świątynia w Karnaku, posąg Sfinksa, popiersie Nefretete, piramidy w Gizie, malarstwo ścienne z grobowca Tutenchamona.

CELUJĄCY

Uczeń spełnia wymagania na ocenę bdb a także wykazuje się znajomością przykładów dzieł sztuki związanych z tematem i wykraczających poza realizowany program nauczania. Potrafi je scharakteryzować. Zna mit o Gilgameszu. Wie na czym polegał naturalizm sztuki egipskiej. Potrafi wskazać dziedzictwo kulturowe Bliskiego Wschodu .

STAROŻYTNÓŚĆ*Sztuka starożytnej Grecji i Rzymu***NIEDOSTATECZNY**

Uczeń nie spełnia wymagań oceny dopuszczającej

DOPUSZCZAJĄCY

Uczeń potrafi wymienić trzy style architektoniczne: dorycki, joński, koryncki oraz przynajmniej dwa style malarstwa wazowego (czarno i czerwonofigurowy) Potrafi podać przynajmniej jedną cechę charakteryzującą budowlę greckie i rzymskie. Rozróżnia typy kolumn greckich. Wymienia 7 cudów świata starożytnego. Zna przynajmniej jednego z wybitnych artystów greckich: Poliklet, Fidiasz, Myron, Praksyteles, Lizyp i potrafi podać przykład ich dzieła. Wie o trzech okresach sztuki greckiej: archaicznym, klasycznym, hellenistycznym. Zna przynajmniej jedno z pojęć: kontrapost, fryz, chryzelefantyna, meander, perystyl, kanon, kuros, kora, kariatyda, termy, fresk, akwedukt, łuk triumfalny. Potrafi wskazać przynajmniej jeden z przykładów dzieł sztuki greckiej i rzymskiej: *Kuros z Tenea*, *Doryforos* Afrodyta z Knidos, Wenus z Milo, Grupa Laokoona, Atena Partenos, Akropol w Atenach, świątynia Zeusa w Olimpii, teatr w Epidauros, Panteon, kolumna Trajana, Koloseum, malarstwo pompejańskie, posąg Oktawiana Augusta

DOSTATECZNY

Uczeń zna wybitnych artystów greckich: Poliklet, Fidiasz, Myron, Praksyteles, Skopas, Lizyp i potrafi wymienić i ich dzieła. Zna ośrodki rozwoju sztuki greckiej: Mykeny, Kreta, Ateny. Potrafi scharakteryzować cechy stylowe sztuki okresu archaicznego, klasycznego, hellenistycznego. Potrafi wyjaśnić pojęcia: kontrapost, fryz, chryzelefantyna, meander, perystyl, kanon, kuros, kora, kariatyda, termy, fresk, akwedukt, łuk triumfalny, ikonografia. Zna i potrafi wymienić przykłady dzieł sztuki greckiej i rzymskiej: *Kuros z Tenea*, *Doryforos* Afrodyta z Knidos, Wenus z Milo, Grupa Laokoona, Atena Partenos, Akropol w Atenach, świątynia Zeusa w Olimpii, teatr w Epidauros, Panteon, kolumna Trajana, Koloseum, malarstwo pompejańskie, posąg Oktawiana Augusta. Zna główne cechy stylów architektonicznych: doryckiego, jońskiego, korynckiego.

DOBRY

Uczeń przedstawia kulturę grecką i rzymską jako fundament kultury śródziemnomorskiej. Postrzega sztukę grecką i rzymską jako rozwijającą się w czasie. Zna wybitnych artystów greckich: Poliklet, Fidiasz, Myron, Praksyteles, Skopas, Lizyp i potrafi wymienić oraz krótko scharakteryzować ich dzieła.

Potrafi omówić 2-3 z 7 cudów świata starożytnego. Zna ośrodki rozwoju sztuki greckiej: Mykeny, Kreta, Ateny. Potrafi dokonać charakterystyki cech stylowych sztuki okresu archaicznego, klasycznego, hellenistycznego i dobiera odpowiednie przykłady dzieł powstałe w określonych etapach rozwoju sztuki greckiej. Prezentuje motywy dekoracyjne. Potrafi wyjaśnić pojęcia: kontrapost, fryz, chryzelefantyna, meander, perystyl, kanon, kuros, kora, kariatyda, termy, fresk, akwedukt, atrium, łuk triumfalny, ikonografia. Zna i potrafi wymienić oraz scharakteryzować przykłady dzieł sztuki greckiej i rzymskiej: wazy dipylonkie, *Kuros z Tenea*, *Doryforos* Afrodyta z Knidos, Wenus z Milo, Grupa Laokoona, Atena Partenos, Akropol w Atenach, świątynia Zeusa w Olimpii, teatr w Epidauros, Panteon, kolumna Trajana, Koloseum, malarstwo pompejańskie, posąg Oktawiana Augusta. Charakteryzuje style architektoniczne: dorycki, joński, koryncki i potrafi wymienić przykłady budowli obrazujące poszczególne style.

STAROŻYTNOŚĆ	<i>Sztuka starożytnej Grecji i Rzymu</i>	<p>BARDZO DOBRY</p> <p>Uczeń przedstawia kulturę grecką i rzymską jako fundament kultury śródziemnomorskiej. Postrzega sztukę grecką i rzymską jako rozwijającą się w czasie. Zna wybitnych artystów greckich: Poliklet, Fidiasz, Myron, Praksyteles, Skopas, Lizyp i potrafi wymienić oraz scharakteryzować ich dzieła. Zna ośrodki rozwoju sztuki greckiej: Mykeny, Kreta, Ateny. Charakteryzuje cechy stylowe sztuki okresu archaicznego, klasycznego, hellenistycznego i potrafi dobrać odpowiednie przykłady dzieł powstałe w określonych etapach rozwoju sztuki greckiej. Prezentuje motywy dekoracyjne, sztukę użytkową i sakralną. Potrafi wyjaśnić pojęcia: kontrapost, fryz, chryzelefantyna, meander, perystyl, kanon, kuros, kora, kariatyda, termy, fresk, akwedukt, atrium, łuk triumfalny, ikonografia. Zna i potrafi wymienić oraz scharakteryzować przykłady dzieł sztuki greckiej i rzymskiej: wazy dipylonkie, <i>Kuros z Tenea</i>, <i>Doryforos</i> Afrodyta z Knidos, <i>Wenus z Milo</i>, Grupa <i>Laokoon</i>, <i>Atena Partenos</i>, Akropol w Atenach, świątynia Zeusa w Olimpii, teatr w Epidaurus, Panteon, kolumna Trajana, Koloseum, malarstwo pompejańskie, posąg Oktawiana Augusta. Charakteryzuje style architektoniczne: dorycki, joński, koryncki i potrafi wymienić przykłady budowli obrazujące poszczególne style. Architekturę rzymską potrafi identyfikować jako wyraz imperialnych ambicji. Potrafi dokonać porównania sztuki greckiej i rzymskiej.</p> <p>CELUJĄCY</p> <p>Uczeń spełnia wymagania na ocenę bdb a także wykazuje się znajomością przykładów dzieł sztuki związanych z tematem i wykraczających poza realizowany program nauczania. Samodzielnie wyszukuje informacje o kulturze antycznej</p>
---------------------	--	--

ŚREDNIOWIECZE

Sztuka wczesnochrześcijańska, bizantyjska, romańska i gotycka

NIEDOSTATECZNY

Uczeń nie spełnia wymagań oceny dopuszczającej

DOPUSZCZAJĄCY

Uczeń potrafi podać nazwę przynajmniej jednego z dzieł architektury, rzeźby i malarstwa: Dobry Pasterz w rzymskich katakumbach, kościół Hagia Sophia, kaplica Karola Wielkiego w Akwizgranie, tkanina z Bayeux, kolegiata w Tumie pod Łęczycą, drzwi gnieźnieńskie, Piękna Madonna z Wrocławia, ołtarz mariacki Wita Stwosza, katedra NMP w Paryżu (Notre Dame), kościół Mariacki w Krakowie, Giotto *Oplakiwanie Chrystusa*, S. Martini *Zwiastowanie*. Wymienia bazylikę św. Piotra w Rzymie jako przykład sztuki wczesnochrześcijańskiej. W ogólnym zarysie prezentuje główne założenia architektoniczne sztuki romańskiej i gotyckiej. Zna pojęcie bazylika, baptysterium, ikona, mozaika, portal, tympanon, biblia pauperum, rozeta, nimb, pieta, przypora, tempera, fresk.

DOSTATECZNY

Uczeń potrafi wymienić dzieła architektury, rzeźby i malarstwa: Dobry Pasterz w rzymskich katakumbach, bazylika św. Piotra w Rzymie, kościół Hagia Sophia, kaplica Karola Wielkiego w Akwizgranie, tkanina z Bayeux, kolegiata w Tumie pod Łęczycą, drzwi gnieźnieńskie, kolumny kościoła św. Prokopa w Strzelnie, Piękna Madonna z Wrocławia, katedra NMP w Paryżu (Notre Dame), krucyfiks z kościoła N.P.M. na Kapitolu. Zna pojęcie bazylika, baptysterium, ikona, mozaika, portal, tympanon, biblia pauperum, rozeta, maswerk, nimb, ikona, mozaika, pieta, przypora, kościół halowy, wimperga, sterczyna, filar, tempera, fresk. Zna rolę i przykłady dzieł malarstwa średniowiecznego Giotto *Oplakiwanie Chrystusa*, S. Martini *Zwiastowanie*, *Epitafium Wierzbęty z Branice*. Potrafi wymienić dzieła Wita Stwosza: ołtarz mariacki, nagrobek Kazimierza Jagiellończyka. Potrafi podać cechy charakteryzujące bazylikę wczesnochrześcijańską. Prezentuje główne założenia architektoniczne i stylistyczne. Rozpoznaje cechy charakterystyczne dla stylów romańskiego i gotyckiego. Prezentuje katedrę gotycką, konstrukcję architektoniczną.

DOBRY

Uczeń potrafi wymienić i krótko scharakteryzować dzieła architektury, rzeźby i malarstwa: Dobry Pasterz w rzymskich katakumbach, bazylika św. Piotra w Rzymie, kościół Hagia Sophia, kaplica Karola Wielkiego w Akwizgranie, tkanina z Bayeux, kolegiata w Tumie pod Łęczycą, drzwi gnieźnieńskie, kolumny kościoła św. Prokopa w Strzelnie, Piękna Madonna z Wrocławia, katedra NMP w Paryżu (Notre Dame), krucyfiks z kościoła N.P.M. na Kapitolu. Zna pojęcie bazylika, baptysterium, ikona, mozaika, portal, tympanon, biblia pauperum, rozeta, maswerk, nimb, ikona, mozaika, pieta, przypora, kościół halowy, wimperga, sterczyna, filar, tempera, fresk. Przedstawia typy ornamentów romańskich. Zna rolę i przykłady dzieł malarstwa średniowiecznego oraz potrafi je scharakteryzować Giotto *Oplakiwanie Chrystusa*, S. Martini *Zwiastowanie*, *Epitafium Wierzbęty z Branice*. Potrafi wymienić dzieła Wita Stwosza: ołtarz mariacki, nagrobek Kazimierza Jagiellończyka. Prezentuje główne założenia architektoniczne i stylistyczne. Rozpoznaje cechy charakterystyczne dla poszczególnych stylów. Rozumie znaczenie sacrum w sztuce. dokonuje porównania stylu romańskiego z gotyckim.

BARDZO DOBRY

Uczeń przedstawia średniowiecze jako istotny element chrześcijańskiego filara kultury. Potrafi wymienić i scharakteryzować dzieła architektury, rzeźby i malarstwa: Dobry Pasterz w rzymskich katakumbach, bazylika św. Piotra w Rzymie, kościół Hagia Sophia, kaplica Karola Wielkiego w Akwizgranie, tkanina z Bayeux, kościół w Maria Laach, kolegiata w Tumie pod Łęczycą, drzwi gnieźnieńskie, kolumny kościoła św. Prokopa w Strzelnie, Piękna Madonna z Wrocławia, katedra NMP w Paryżu (Notre Dame), wnętrze kaplicy w King's College w Cambridge, krucyfiks z kościoła N.P.M. na Kapitolu. Zna pojęcie bazylika, baptysterium, ikona, mozaika, portal, tympanon, biblia pauperum, rozeta, maswerk, nimb, ikona, mozaika, pieta, przypora, kościół halowy, wimperga, sterczyna, filar, tempera, fresk. Przedstawia typy ornamentów romańskich.

Zna rolę i przykłady dzieł malarstwa średniowiecznego oraz potrafi je scharakteryzować Giotto *Oplakiwanie Chrystusa*, S. Martini *Zwiastowanie*, *Epitafium Wierzbicy z Branic*. Potrafi wymienić dzieła Wita Stwosza: ołtarz mariacki, nagrobek Kazimierza Jagiellończyka. Rozpoznaje cechy typowe dla poszczególnych stylów. Prezentuje główne założenia architektoniczne i stylistyczne. Rozumie i potrafi wyjaśnić znaczenie sacrum w sztuce. Dokonuje porównania stylu romańskiego z gotyckim. Rozwija własną wrażliwość na autonomiczne piękno określonego stylu.

CELUJĄCY

Uczeń spełnia wymagania na ocenę bdb a także wykazuje się znajomością przykładów dzieł sztuki związanych z tematem i wykraczających poza realizowany program nauczania. Samodzielnie wyszukuje informacje o kulturze średniowiecza.

SZTUKA NOWOŻYTNA

Sztuka renesansu, baroku, klasycyzmu oraz I poł. XIX wieku

NIEDOSTATECZNY

Uczeń nie spełnia wymagań oceny dopuszczającej

DOPUSZCZAJĄCY

Uczeń dostrzega źródła inspiracji artystycznej renesansu w antyku. Zna przynajmniej jednego z artystów: Rafaela Santi, Leonardo da Vinci, Michała Anioła, Filippo Brunelleschi, Jana van Eycka, Velazqueza, Rembrandta, Rubensa, J.L. Davida, J.A. Ingesa, B. Thorvaldsena, A. Canovę T. Géricault, E. Delacroix, F. Goya, K.G. Friedricha i potrafi podać przykład ich dzieła. Potrafi wymienić przykłady sztuki renesansowej w Polsce – Wawel, Zamość. Rozpoznaje dynamizm formy w baroku na przykładzie dzieła Berniniego *Ekstaza św. Teresy*. Potrafi wymienić przynajmniej jedno dzieło Caravaggia. Rozpoznaje bazylikę św. Piotra, kościół Il Gesù w Rzymie jako przykład architektury baroku. Zna portret sarmacki (w tym portrety trumienne). Zna pojęcie rokoko. Wymienia przykłady rzeźby i malarstwa klasycznego (pomnik księcia Józefa Poniatowskiego, Paulina Borghese jako Wenus). Wymienia przykłady architektury neoklasycystycznej, jak: Łazienki w Warszawie, Petit Trianon w Wersalu. Wymienia jeden z przykładów neogotyku: Strawberry Hill, pałac w Kórniku, parlament w Londynie. Potrafi wymienić przynajmniej jedno dzieło dotyczące Napoleona Bonaparte.

DOSTATECZNY

Uczeń dostrzega ewolucję postrzegania człowieka na przełomie kultur – antropocentryzm. Charakteryzuje twórczość jednego z artystów: Rafaela Santi, Leonardo da Vinci, Michała Anioła, Filippo Brunelleschi, Jana van Eycka, Velazqueza, Rembrandta, Rubensa, J.L. Davida, J.A. Ingesa, B. Thorvaldsena, A. Canovę T. Géricault, E. Delacroix, F. Goya, K.G. Friedricha. Dostrzega źródła inspiracji artystycznej renesansu w antyku. Zna przykłady dzieł architektury, rzeźby i malarstwa: kościół *San Lorenzo* i katedra we Florencji, *Rajskie Drzwi* Ghibertiego. Zna pojęcia: alegoria, krużganki, arkada, rokoko. Potrafi wymienić polskie przykłady sztuki renesansowej (Wawel, Zamość) i barokowej (kościół Sakramentek w Warszawie). Rozpoznaje dynamizm formy w baroku na przykładzie dzieła Berniniego *Ekstaza św. Teresy*. Potrafi wymienić przynajmniej jedno dzieło Caravaggia i dostrzec jego cechy. Zna przykłady malarstwa niderlandzkiego (P. Breugel). Charakteryzuje bazylikę św. Piotra i kościół Il Gesù w Rzymie jako przykłady architektury baroku. Potrafi wskazać główne cechy charakteryzujące budowę świątyni barokowej. Zna portret sarmacki (w tym portrety trumienne) i potrafi wymienić jego cechy charakterystyczne. Wyjaśnia pojęcie klasycyzmu i neoklasycyzmu w architekturze. Wymienia przykłady rzeźby i malarstwa klasycznego (pomnik księcia Józefa Poniatowskiego, Paulina Borghese jako Wenus). Wymienia przykłady architektury neoklasycystycznej, jak: Łazienki w Warszawie, Petit Trianon w Wersalu, kościół ewangelicko-augsburski w Warszawie, Chiswick House pod Londynem. Zna pojęcie akademizmu w sztuce. zna nazwiska twórców takich jak: Benjamin West, Johan Heinrich Füssli, William Blake. Wyjaśnia pojęcie neogotyku i wymienia jeden z przykładów neogotyku: Strawberry Hill, pałac w Kórniku, parlament w Londynie. Potrafi wymienić dzieła dotyczące Napoleona Bonaparte. potrafi wyjaśnić pojęcie cyganerii artystycznej, sztuki propagandowej.

DOBRY

Uczeń dostrzega ewolucję postrzegania człowieka na przełomie kultur – antropocentryzm. Charakteryzuje twórczość jednego z artystów: Rafaela Santi, Leonardo da Vinci, Michała Anioła, Filippo Brunelleschi, Jana van Eycka, Velazqueza, Rembrandta, Rubensa, J.L. Davida, J.A. Ingesa, B. Thorvaldsena, A. Canovę T. Géricault, E. Delacroix, F. Goya, K.G. Friedricha. Dostrzega powtarzające się elementy architektury antycznej, renesansowej i neoklasycystycznej. Odwołuje się do przykładów budownictwa i rzeźby renesansu. Wyjaśnia pojęcia: alegoria, krużganki, arkada. Wyjaśnia pojęcie i wymienia cechy rokoko. Potrafi wymienić i omówić polskie przykłady sztuki renesansowej (Wawel, Zamość) i barokowej (kościół Sakramentek w Warszawie). Postrzega sztukę baroku jako ofensywę dynamizmu formy na przykładzie dzieła Berniniego *Ekstaza św. Teresy*. Prezentuje malarstwo Caravaggia. Zna przykłady malarstwa niderlandzkiego (P. Breugel). Zna i potrafi scharakteryzować sztukę „małych mistrzów” oraz podać przykłady dzieł Vermeera, Hedy. Charakteryzuje bazylikę św. Piotra i kościół Il Gesù w Rzymie jako przykłady architektury baroku. Potrafi wskazać główne cechy charakteryzujące budowę świątyni barokowej. Zna portret sarmacki (w tym portrety trumienne) i potrafi wymienić jego cechy charakterystyczne. Wyjaśnia pojęcie klasycyzmu i neoklasycyzmu w architekturze. Wymienia cechy oraz przykłady rzeźby i malarstwa klasycznego i omawia przynajmniej jeden z nich (pomnik księcia Józefa Poniatowskiego, Paulina Borghese jako Wenus). Wymienia i charakteryzuje przykłady architektury neoklasycystycznej, jak: Łazienki w Warszawie, Petit Trianon w Wersalu, kościół ewangelicko-augsburski w Warszawie, Chiswick House pod Londynem. Zna i potrafi wyjaśnić pojęcie akademii i akademizmu w sztuce. Zna w ogólnym zarysie sztukę twórców takich jak: Benjamin West, Johan Heinrich Füssli, William Blake. Wyjaśnia pojęcie neogotyku i wymienia jego przykłady: Strawberry Hill, pałac w Kórniku, parlament w Londynie. Potrafi wymienić dzieła dotyczące Napoleona Bonaparte. Potrafi wyjaśnić pojęcie cyganerii artystycznej, sztuki propagandowej. Właściwie definiuje pojęcia artyzmu i geniuszu oraz pojęcie indywidualizmu artystycznego. Rozumie twórczość artystyczną jako formę osobistej wypowiedzi. Dostrzega tendencję odejścia od klasycyzmu w malarstwie Füssliego i Blake’a. Rozumie nową rolę pejzażu w malarstwie.

BARDZO DOBRY

Uczeń dostrzega ewolucję postrzegania człowieka na przełomie kultur – antropocentryzm. Charakteryzuje twórczość jednego z artystów: Rafaela Santi, Leonardo da Vinci, Michała Anioła, Filippo Brunelleschi, Jana van Eycka, Velazqueza, Rembrandta, Rubensa, J.L. Davida, J.A. Ingesa, B. Thorvaldsena, A. Canovę T. Géricault, E. Delacroix, F. Goya, K.G. Friedricha. Określa właściwą tematykę obrazów Goi i Delacroix łącząc ją z wątkami historycznymi. Dostrzega powtarzające się elementy architektury antycznej, renesansowej i neoklasycystycznej i potrafi podać przykłady. Omawia przykłady rzeźby renesansowej (Ghiberti *Rajskie Drzwi*, Donatello *Il Zuccone*) Odwołuje się do przykładów budownictwa i rzeźby renesansu. Prezentuje wyrafinowany smak architektury renesansowej. Poszukuje analogii między filozoficznymi założeniami renesansu a ich artystycznym wyrazem. Wyjaśnia pojęcia: alegoria, krużganki, arkada. Wyjaśnia pojęcie i wymienia cechy rokoko. Potrafi wymienić i omówić

polskie przykłady sztuki renesansowej (Wawel, Zamość) i barokowej (kościół Sakramentek w Warszawie). Dostrzega wpływy sztuki włoskiej na polską. Postrzega sztukę baroku jako ofensywę dynamizmu formy na przykładzie dzieła Berniniego *Ekstaza św. Teresy*. Prezentuje malarstwo Caravaggia jako swoistą narrację malarską. Zna przykłady malarstwa niderlandzkiego (P. Breugel). Zna i potrafi scharakteryzować sztukę „małych mistrzów” oraz podać przykłady dzieł Vermeera, Hedy. Charakteryzuje bazylikę św. Piotra i kościół II Gesú w Rzymie jako przykłady architektury baroku. Potrafi wskazać główne cechy charakteryzujące budowę świątyni barokowej. Zna portret sarmacki (w tym portrety trumienne) i potrafi wymienić jego cechy charakterystyczne. Wymienia i charakteryzuje podstawowe elementy kontekstu filozoficznego i społecznego kultury oświecenia: racjonalizm, naturalizm, encyklopedyzm. Wyjaśnia pojęcie klasycyzmu i neoklasycyzmu w architekturze. Wymienia cechy oraz przykłady rzeźby i malarstwa klasycznego i omawia przynajmniej jeden z nich (pomnik księcia Józefa Poniatowskiego, Paulina Borghese jako Wenus). Wymienia i charakteryzuje przykłady architektury neoklasycystycznej, jak: Łazienki w Warszawie, Petit Trianon w Wersalu, kościół ewangelicko-augsburski w Warszawie, Chiswick House pod Londynem. Potrafi wymienić twórców i właściwości architektury neoklasycyzmu: palladianizm, lekkość, harmonia proporcje. Zna i potrafi wyjaśnić pojęcie akademii i akademizmu w sztuce. Zna w ogólnym zarysie sztukę twórców takich jak: Benjamin West, Johan Heinrich Füssli, William Blake. Wyjaśnia pojęcie neogotyku i wymienia jego przykłady: Strawberry Hill, pałac w Kórniku, parlament w Londynie. Potrafi wymienić dzieła dotyczące Napoleona Bonaparte. Potrafi wyjaśnić pojęcie cyganerii artystycznej, sztuki propagandowej. Właściwie definiuje pojęcia artyzmu i geniuszu oraz pojęcie indywidualizmu artystycznego. Rozumie twórczość artystyczną jako formę osobistej wypowiedzi. Dostrzega tendencję odejścia od klasycyzmu w malarstwie Füssliego i Blake'a. Rozumie nową rolę pejzażu w malarstwie. Poszukuje pierwiastków świeckich i rodzajowych w malarstwie sakralnym. Dowodzi znaczącej roli symboliki koloru i wyrazistości światłocieni. Potrafi opisać nastrój i klimat tematów przedstawionych w wybranych obrazach. Konfrontuje ją z charakterystyczną postawą romantyczną – buntem. Zna rolę koloru w komunikacji plastycznej.

CELUJĄCY

Uczeń spełnia wymagania na ocenę bdb a także wykazuje się znajomością przykładów dzieł sztuki związanych z tematem i wykraczających poza realizowany program nauczania. Samodzielnie wyszukuje informacje.

SZTUKA NOWOŻYTNA*Sztuka II połowy XIX i XX wieku***NIEDOSTATECZNY**

Uczeń nie spełnia wymagań oceny dopuszczającej

DOPUSZCZAJĄCY

Uczeń zna w ogólnym zarysie twórczość D.G.Rossetti, G. Courbet, A. Rodin, E. Manet, C. Monet, A. Renoir, E. Degas, J. Matejko, E. Munch, M. Duchamp, P. Picasso, R. Lichtenstein, A. Warhol, F.L. Wright, Le Corbusier, S. Dali i potrafi podać przynajmniej jeden przykład ich dzieła. Zna zjawisko impresjonizmu oraz postimpresjonizmu i wymienia jednego z przedstawicieli. Zna zjawisko ekspresjonizmu oraz surrealizmu i wymienia jednego z przedstawicieli. Zna zjawisko kultury masowej i podaje przykład dotyczący sztuki. Potrafi wymienić secesję jako przykład tendencji w sztuce końca XIX wieku oraz podaje główne cechy charakteryzujące sztukę secesji. Podaje przynajmniej jeden przykład sztuki secesyjnej dotyczące wybranej dziedziny: architektury lub malarstwa lub sztuki użytkowej. Potrafi wymienić jednego przedstawiciela sztuki polskiej XIX wieku (A. Grottger, M. i A. Gierymscy, J. Matejko, S. Wyspiański) i podać tytuł jednego dzieła. Zna zjawisko historyzmu w sztuce polskiej na przykładzie twórczości J. Matejki. Potrafi wymienić przynajmniej jednego z wybitnych przedstawicieli sztuki polskiej XX wieku i podać jeden przykład jego dzieła. Zna pojęcia: eklektyzm, historyzm, secesja, dadaizm, awangarda, symbolizm, pointyizm, ekspresjonizm, neoimpresjonizm, surrealizm, konstruktywizm, abstrakcja, pop-art., sztuka ziemi, postmodernizm. Wyjaśnia pojęcie kiczu

DOSTATECZNY

Uczeń zna twórczość G. Courbet, A. Rodin, E. Manet, C. Monet, A. Renoir, E. Degas, J. Matejko, E. Munch, M. Duchamp, P. Picasso, R. Lichtenstein, A. Warhol, F.L. Wright, Le Corbusier, S. Dali i potrafi podać przykład ich dzieła. Potrafi wskazać główne cechy sztuki prerafaelitów i podać tytuł jednego z dzieł: J.E. Millaisa, D.G.Rossetti. Zna zjawisko impresjonizmu oraz postimpresjonizmu i wymienia ich przedstawicieli. Zna zjawisko ekspresjonizmu oraz surrealizmu i wymienia ich przedstawicieli. Potrafi wymienić tendencje w sztuce końca XIX wieku (nabizm, ekspresjonizm, symbolizm, secesja). Podaje cechy charakteryzujące sztukę secesji oraz wymienia przykłady sztuki secesyjnej dotyczące wybranej dziedziny: architektury, malarstwa lub sztuki użytkowej. Potrafi wymienić kilku wybitnych przedstawicieli sztuki polskiej XIX wieku oraz wymienia kilka dzieł sztuki polskiej. Zna zjawisko historyzmu w sztuce polskiej na przykładzie twórczości J. Matejki. Potrafi wymienić przynajmniej jednego z wybitnych przedstawicieli sztuki polskiej XX wieku i podać jeden przykład jego dzieła. Zna jeden przykład dzieła Duchampa. Wyjaśnia pojęcie, awangarda, konceptualizm, dadaizm, happening. Zna pojęcia konstruktywizm, abstrakcja, neoplastycyzm, pop-art., action painting, kubizm, instalacja, sztuka ziemi, ekspresjonizm abstrakcyjny i podaje przykłady dzieł. Identyfikuje pojęcia surrealizm i podaje wybrane przykłady dzieł surrealistów. Zna „nowe” tworzywa rzeźbiarskie i podaje przykłady wykorzystania nowych materiałów konstrukcyjnych w architekturze. Podaje przykład dzieła ekspresjonistów i dzieła fowistów. Wyjaśnia przełomowe znaczenie „Pani z Awinionu” P. Picasso. Zna fascynację futurystów nowoczesnością. Zna zjawisko kultury masowej i podaje przykład dotyczący sztuki. Wyjaśnia pojęcie kiczu i postmodernizmu. Zna główne dokonania Bauhausu.

SZTUKA NOWOŻYTNA

Sztuka II połowy XIX i XX wieku

DOBRY

Uczeń zna twórczość G. Courbet, A. Rodin, E. Manet, C. Monet, A. Renoir, E. Degas, J. Matejko, E. Munch, M. Duchamp, P. Picasso, A. Modigliani, M. Chagall, D. Hockney, R. Lichtenstein, A. Warhol, F.L. Wright, Le Corbusier, S. Dali i potrafi podać przykłady ich dzieł. zna przykłady dzieł J.F. Millet, H. Daumier, J.A. Whistler. Potrafi omówić jedno z dzieł prerafaelitów: J.E. Millais, D.G. Rossetti. Zna ikonografię prerafaelitów. Wyjaśnia zjawisko realizmu i naturalizmu, prowokacji artystycznej i artystycznego skandalu. Rozumie koncepcję sztuki zaangażowanej społecznie i jej funkcje. Rozumie znaczenie grupy artystycznej i jej programu. Rozumie znaczenie inspiracji twórczej w sztuce. Rozumie znaczenie przyspieszonego rozwoju miast europejskich i amerykańskich w drugiej połowie XIX wieku. Podaje przykłady wykorzystania nowych materiałów konstrukcyjnych w architekturze. Potrafi wymienić tendencje w sztuce końca XIX wieku (nabizm, ekspresjonizm, symbolizm, secesja). Podaje cechy charakteryzujące sztukę secesji oraz wymienia przykłady sztuki secesyjnej dotyczące wybranej dziedziny: architektury, malarstwa lub sztuki użytkowej.

Potrafi wymienić kilku wybitnych przedstawicieli sztuki polskiej XIX wieku oraz wymienia najważniejsze dzieła sztuki polskiej. Potrafi scharakteryzować zjawisko historyzmu w sztuce polskiej. wskazuje właściwy kontekst polskiej sztuki: historia, tło społeczne, inspiracja Zachodem. Potrafi wymienić kilku przedstawicieli sztuki polskiej XX wieku i ich dzieła. Wyjaśnia pojęcia: eklektyzm, symbolizm, nabizm, pointyizm, neoimpresjonizm, happening, awangarda, kicz, hiperrealizm, instalacja, sztuka ziemi, sztuka kinetyczna i podaje przykłady dzieł. Definiuje pojęcie konceptualizmu w sztuce. Identyfikuje pojęcia surrealizm, amerykański realizm. Wyjaśnia pojęcie postmodernizmu i podaje przykłady sztuki postmodernistycznej. Zna przykłady dzieł Duchampa. Podaje przykłady dzieł postimpresjonistów, ekspresjonistów i fowistów. Potrafi podać cechy kubizmu analitycznego i syntetycznego. Wyjaśnia przełomowe znaczenie *Pani z Awinionu* P. Picassa. Zna fascynację nowoczesnością futurystów i wie na czym polega radykalizm ich sztuki. Potrafi wskazać przykłady sztuki totalitarnej. Podaje i omawia wybrane przykłady dzieł surrealistów. Rozumie zjawisko kultury masowej i podaje przykłady dotyczące sztuki. Omawia przykłady sztuki figuratywnej na przykładzie twórczości F. Bacona lub J. Nowosielskiego. Zna pojęcia konstruktywizm, abstrakcja, neoplastycyzm, pop-art, action painting, ekspresjonizm abstrakcyjny. Zna „nowe” tworzywa rzeźbiarskie. Omawia przykłady rzeźby organicznej Brancusiego i Moore'a. Zna sztukę Bauhausu i zjawisko Art Déco w Polsce

BARDZO DOBRY

Rozumie koncepcję sztuki zaangażowanej społecznie i jej funkcje. Wyjaśnia zjawisko impresjonizmu. Charakteryzuje twórczość G. Courbet. Zna i potrafi krótko scharakteryzować przykłady dzieł J.F. Millet, H. Daumier, A. Beardsley, J.A. Whistler, A. Rodin, E. Manet, C. Monet, A. Renoir, E. Degas, A. Modigliani, M. Chagall, P. Picasso, S. Dali, F.L. Wright, Le Corbusier, P.I. Ming. Wymienia głównych przedstawicieli impresjonizmu (E. Maneta, C. Moneta, A. Renoira, Pissarra, E. Degasa). Odwołuje się do ich dzieł, definiuje pojęcia prowokacji artystycznej i artystycznego skandalu. Potrafi wskazać w twórczości Rodina wątki realizmu, romantyzmu, impresjonizmu i symbolizmu. Wymienia malarzy

postimpresjonistów oraz ich dzieła. Potrafi scharakteryzować twórczość postimpresjonisty na przykładzie wybranego dzieła.

Zna ikonografię prerafaelitów i potrafi omówić jedno z dzieł prerafaelitów: J.E. Millais, D.G. Rossetti. Rozumie znaczenie przyspieszonego rozwoju miast europejskich i amerykańskich w drugiej połowie XIX wieku i podaje przykłady wykorzystania nowych materiałów konstrukcyjnych w architekturze. Wyjaśnia pojęcia: eklektyzm, symbolizm, nabizm, pointylizm, neoimpresjonizm. Potrafi wymienić tendencje w sztuce końca XIX wieku (nabizm, ekspresjonizm, symbolizm, secesja). Podaje cechy charakteryzujące sztukę secesji. Wymienia przykłady sztuki secesyjnej - architektura, malarstwo, sztuka użytkowa. Potrafi wymienić wybitnych przedstawicieli sztuki polskiej XIX i XX wieku oraz ich dzieła. Wskazuje właściwy kontekst polskiej sztuki: historia, tło społeczne, inspiracja Zachodem. Wymienia najważniejsze dzieła sztuki polskiej. Potrafi scharakteryzować zjawisko historyzmu w sztuce polskiej na przykładzie twórczości J. Matejki jako kronikę Polski i Polaków. Potrafi wskazać różnice między kubizmem analitycznym i syntetycznym. Wyjaśnia przełomowe znaczenie „Paniów z Awinionu” P. Picassa. Zna twórczość. Wyjaśnia fascynację nowoczesnością futurystów oraz wie i potrafi wyjaśnić, na czym polega radykalizm ich kierunku. Identyfikuje pojęcia surrealizm i amerykański realizm. Potrafi wykazać związek surrealizmu z psychoanalizą oraz podaje i omawia przykłady dzieł surrealistów. Podaje przykłady dzieł ekspresjonistów i fowistów. Omawia zagadnienie kompozycji. Określa rolę koloru w malarstwie. Rozumie kwestię wysokiego i niskiego tematu w sztuce. Rozumie znaczenie inspiracji twórczej w sztuce. Interpretuje pojęcie kreacji artystycznej. Rozumie znaczenie gustu i estetyki, np. w konfrontacji z kiczem. Rozumie znaczenie grupy artystycznej i jej programu. Rozumie zjawisko kultury masowej i podaje przykłady dotyczące sztuki. Wyjaśnia pojęcie kiczu, hiperrealizmu. Omawia przykłady sztuki figuratywnej na przykładzie twórczości F. Bacona, J. Nowosielskiego. W kontekście prowokacji Duchampa próbuje ustalić, czym jest sztuka. Definiuje pojęcie konceptualizmu w sztuce. Rozumie specyfikę sytuacji w Europie początku XX wieku. Potrafi wskazać przykłady sztuki totalitarnej. Odwołuje się do znaczących nazwisk przedstawicieli i ich dzieł. Zna „nowe” tworzywa rzeźbiarskie. Omawia przykłady rzeźby organicznej Brancusiego i Moore'a. Używa pojęcia architektura organiczna i wskazuje przykłady dzieł. Ustosunkowuje się do zarzutów o dehumanizację architektonicznej formy. Dokonuje estetycznej oceny wielkomiejskiej architektury opartej na aluminium, szkłe i nowych technologiach. Zna sztukę Bauhausu. Wyjaśnia pojęcie postmodernizmu i podaje przykłady sztuki postmodernistycznej. Zna zjawisko Art Déco w Polsce. Wyjaśnia pojęcia: happening, awangarda. identyfikuje pojęcia konstruktywizm, abstrakcja, neoplastycyzm, pop-art., action painting, ekspresjonizm abstrakcyjny instalacja, sztuka kinetyczna, sztuka ziemi i podaje przykłady dzieł

CELUJĄCY

Uczeń spełnia wymagania na ocenę bdb a także wykazuje się znajomością przykładów dzieł sztuki związanych z tematem i wykraczających poza realizowany program nauczania. Samodzielnie wyszukuje informacje. Bardzo dobrze orientuje się w zagadnieniach dotyczących sztuki nowoczesnej i współczesnej – wie o większości wydarzeń artystycznych w drugiej połowie XX wieku. Potrafi wyciągać wnioski dotyczące sztuki nowoczesnej w oparciu o różnorodne teksty kultury. Zna krótką historię fotografii